

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára Egész évre ..... 8 K Fél évre ..... 4 „ Negyed évre ..... 2 „ Egyes szám ára 20 fillér.	Felételő szerkesztő: OSZESZLY M. VICTOR.	Lapfajladonos és kiadó: BALKÁNYI ERNŐ.	Keziratokat nem adunk vissza. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi új. Ernő könyvkereskedésében: Alsólendva. A nyitler sora egy korona.
---	--	--	---

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Alsólendva, a Marton-féle hazban lévő

könyv- és papirkereskedésemet, nyomdámát és könyvkötészetemet

április hó elején, a Főúton újonnan épült saját házamba helyezem át. — Amidőn ezt a n. ér. közönség szíves tudomására adom, kérem további pártfogását s vagyok kitünő tisztelettel

BALKÁNYI ERNŐ.

Marad itthon kettő-három...

Alsólendva, márczius 28.

A legutolsó sorozás alkalmával olyan szegény esett meg Alsólendvával, amelyre aligha van példa a városok monografiájában. Az összes sor alá kerülő lendvai legényeket alkalmatlanoknál találta a sorozó-bizottság a katonai szolgálatra, ami nemcsak azt jelenti, hogy nem lehetünk egy mákszemmyit sem büszké magyar mivoltunkra, hanem jelenti azt is, hogy ez a legújabb felfedezés örök szegénye marad a lendvai anyáknak.

Akik ismerik ennek a nemzetnek a történeti múltját s akik nem a komikumot tekintik ebben a szegénységi bizonyítványban: azok méltán tarthatják az anyk szegényének ezt az új szenzációt. Mer mégis csak borzasztó valami, hogy azok, akik a jövőt lesznek hivatva alkotni, — vértelen, vézna, erőten alakoknál nem egyebek, a kik felett sajnálkozó mosolygyl nézett el a sorozások a vizitáló doktor.

Évtizedek, sőt évszázadok kellettek ahhoz, hogy ennyire sanyuljunk, ennyire degenerálódjunk. Évtizedek, sőt évszázadok tettek azt, amit tettek: megfosztották fiainkat a test egészségétől, az izmok rugókönyságtól, amik predesztinálhatnák őket a jövő nagy küzdelmeire. Mi okozta mindezt? Nehéz erre megfelelni, de az alkohol, a nikotin, az idegszálak gyakori megfeszítése nem a rendszertelen munkában, hanem az éjjeli dorobozásokban, — ezek kétségtelesen mind olyan tények, amelyekre nyugodtan visszavezethető a nemzet degenerálódása. De ki hiszi közülnk, hogy az egészségten életmód sorvasztja koboldokká fejlődő ifjainkat? Pedig való tény ez, ha nem nem igen szeretik észrevenni a magunk szemében a szálkát.

Ki hiszi ösztintén, hogy a rendetlen, korhely élet nemcsak a test és lélek szórakoztatására alkalmas s hogy a korán élvezett nikotin gátat emel a fejlődés elé, benvá teszi az idegeket? A mérsékelt élettermő-talaja az egészségnek s ahol ez nincs

meg: ott a lélek egészségét is hiába keresnők. Egészséges lélek csak egészséges testben, egészséges viszonyok közt lakozik, — vértelen, sanyta nemzedekben vértelen, sanyta a lélek is.

Kisérjük figyelemmel egy gyermek fejlődését. Nyole-tíz éves korában versenyt cigarettáikkal szabad idejében a papajával, amikor pedig nem szabad az ideje: a lecke mellett görnyed, vagy a tanterem egészségten levegőjét szívja. Tizenhárom-tizen-negy éves korában ismereteseget köt az akohollal, az éjszakai bűnökkel, s mire ifju lesz: többet tud mondani az élet gyönyörűségeiről, mint az öregpaja. Husz éves korában már életum, mert nincs az életnek az a gyönyöre, amelyből ki ne vette volna busasan a részét. Megcsómorlított lélekkel, a korán megismert élet félreismerhetetlen jelleivel, blazirtan, ványatdan kerül a katonai mérték alá, ahol — persze hogy mosolyognak felette azok, akik helyesebb úton haladtak valaha.

Az alsólendvai példa megmutatja: mit várhatunk a jövő nemzedéktől? Semmit. A jövő nemzedék megszalad az élet küzdelmei, a sors csapásai elől, mert éri gyengeségét, nem bizik erejében. Régen lejárt már annak ideje, hogy a magyar anyák gladiátorokat adtak a házának, — a gladiátorok ma is megvannak ugyan, de nagyon elenyésző számban s ezek is mint műbir-közök láthatók a cirkusok porondján.

Ki ne olvasott volna a nagyerejű Ki-

Higye-k-e néked?...

Higye-k-e néked, mikor azt mondod, Higye rém gondolás szűtellen, S hogy senki massal nem lennél boldog, Mint egyedül csak énvelem?

Higye-k-e néked, mikor azt mondod: Szíved reménye én vagyok, S szemdedben mintegy bizonyosággal Egy-egy fényes könyvesep ragogy?

Higye-k-e néked, amikor ajkad Aról susog, arról beszél, Hogy szeretsz és hi lenszel hozzámm, Erjen bármi baj és vesély?

Higye-k-e néked, mikor arcodon Elragadó mosoly fakad, Elkajaidtól átolelve tartasz S csoklóton forró ajkamat?

Higye-k-e néked?... Valami súgja: Oh ne, soh'be higye-k néked; Mert málo szenvedély, mit most érzesz, — Mas bírja majd szerelmedet!

(Komarváros.)

HARTL LAJOS.

A kórházban.

(Egy vadász ebheselése.)

Hát van-e nagyobb szatirikus a sorsnál? Szerénységem tillja, de azért a dolgok megérthetése végett — röviden bár s a szigorú igazság tükrében — be kell, hogy mutassam magamat.

Vadász-ember vagyok, uraim, nem afféle silány lespuskás, hanem valóságos, szenvedélyes, mondhatnám hivatásos vadász. Kezdem a bodzafapuskával, amivel legyekre valódiörtem, majd hamarosan áttertem a gummipuskára s a verebék ellen indítottam írtóháborút... no, de ez messze vezetne.

Élég az hozzá, hogy tavaly terítettem le a fogarasi havasokban a negyvekilencedik medvét s az idén szándékoztam eljeleni az ötvenedik — nagy ünnepelességgel. Tehát diucskós nélkül mondhatom, hogy majdan az átolsó széles-talpu macsó szomorú halála alkalmával a jövő század Bárony Istvánja elegikus cikkelyében méltón idézi rém szabadon Vergiliust: quorum ille magna pars fuit...

Ezek után azt hiszem, senki sem vonja kétségbe, ha kijelentem, hogy nincs a Kárpátok-nak az a rengetege, amit meg nem jartam, az a szklája, amit meg nem másztam. Zivatár, jegesó, villámás, menyköhullás, nekem mindegy volt... Soha a legkisebb fáradságot nem ére'tem, soha semmi bajom nem történt.

És kérem, ezelőtt öt héttel, egy szép napon, amint vigan fűtőörseze hazamegyek a hivatalomból, aig nézek szét a szobámban — engem, aki ordas vadakat cibáltam a fillüknel fogva — elővesz hirtelen valami láthatatlan erő s ugy, de ugy össze-vissza ráz, hogy a fogam vacog bele s az agyveleim megrendül... Terangéttét, talán az összes elpusztított medvék szellemei álltak rajtam egyesült erővel írtározás boszút!

Másnap veszedelmes fűdögöludással, negyven fokos lázban vittek a kórházba.

De még más két egyvénit tulajdonságomat is kell, hogy röviden feleltsimem.

Mióta ugyanis Skrobának páter kegyeleténél elvert, amiért egyszer verebavadász közben a kolostor valamelyik ablakában kárt tettem: azóta megrogzított papgyaluló vagyok. A reverendáknál csak egyet gyűlölök még jobban, — a vizet.

Es kérem, a kórházban két pappal kerültem egy szobába. Mind a kettő vizibetegségben szenvedett.

A terem maga is föltötte érdekes, melybe engem, — hogy Petőfivel szőljak, — a szabadság fiat, a természet vadrigáit két kedvecsemmei összeszukták. Nyole lépés a hossza, négy a szélessége, ablak egy van rajta, aítő azonban kettő. Mindeza XX-ik század humanizmusának nagyobb dicsőségére.

Hej, gyönyörű volt az első éjszaka, amire emlékszem; oly gyönyörű, hogy szinte ma is vacog a fogam, ha reá gondolok.

Korán akonyodott. A „szveszter” meggyújtotta a gázlángot. Alighogy kiment, félénk kopogtatás hallatszott az ajtón. Különös, vastag téli ruhába burkolózott alakok szálligóztak be egymásután vagy öten, vegyest ferlák és nők Öltözük és típusuk mindjárt elárulta, hogy egyszerű, de jómódu földimves emberek valamelyik alföldi faluból.

Deszteressék az Ur Jézus, — köszöntek tompán megállíták a velem szemközti levő ágylót. Szép szálás, értelmes arca ember állt elől, a többiek a háta mögött szorongtak, minden talpalattnyi helyet elfoglalva a szobában.

Hosszu, széfekete haját elismította magas,

nizsíról, Toldykról, Zrínyikről? Ki ne jart volna életében valamelyik történelmi múzeumban, ott, ahol a páncélok, buzogányok, paizsok láthatók s amidőn őseink harci játékaikról olvasunk vagy midőn a harci fegyverek súlyán és nagyságán csodálkozunk: ki ne érezne lelkében azt az óriási különbséget, ami a hajdani féltelenek és a mai verszegény, satnya koboldok közt van?

Arcunkba szökik a vér, ha a legutolsó sorozásra gondolunk. Vajon eszükbe jut-e a lendvai gyerekeknek kissé gondolkodni azon, hogy hát jól van-e úgy, ahogy van s vajjon magukba tudnak-e szállni, mondván: mea culpa, mea maxima culpa? — Anyi bizonyos, hogy nem hatotta meg valami nagyon a lendvai fiakat az a bizonyos szegényeségi bizonyítvány; a lendvai fiak ma sem folytatnak külön életet, mint félv előtt, ma sem komolyabban, mint ez előtt, sőt talán nevetnek is egyet testi szegényesüknél! Mintha bizony nevetni való lenne.

Az alsólendvai anyákat érinti legelső sorban a vád, ög egyengettek az utat a testi és lelki nyomorúság felé. Éppen ezért ilik, hogy gondolkodjanak gyermekeik nevelésén s a tanítószággal egyetemben oda törekedjenek, hogy a fegyveres gyermeklélek minél későbbben kóstoljon az életbe s helyes mértékkel mérje a bűnök következményét. Egy rossz viccel vagy helytelen intrikával nem térjünk napirendre a dolog felett, hanem lehetőlvá a mielőre, vágjuk ki társadalmunkból azt a sebet, amelynek a mi szegényünket is köszönhetjük.

A pletyka.

A társadalmi együttélésnek is van bacillus, mint akár a difteritisszék vagy a tüdővésznek. Nemcsak a tetest sorvasztja ez a betegség, beteg a lelkünk is. Meri beteges a pletyka is. Nagy betegség. Lappangó besúja Mint a veszett kutya, éppen úgy bujkál és éppen olyan vakmerően

harap. Családokat kerget a halálba. Az asszonyi becsületre adatlap, mint valami piszkos folt, ott rág rajta, mint valami fekély. A tisztviselői hírneve beviszi magát, mint a magas sudarú fába a szű. Barátokból, rokonokból halálos el-félséget csinál.

Születik, de nem tudjuk hol. Ezerhárom jár, mielőtt világra hozsájának. Delededik, bizálfák s mire a hatmadik házig ér, már tülön-tül nagyra nő. Az embereknek kejele kedvük felé adhatják, ha az örületes rágalmatok fölül-fülre adhatják. Aki nem is hiszi el, fitoktázson tovább adja, mert hallotta, mert érdekes, mert szenziációs, ami az elemnyed idegeket felházza csendes letargiájából.

Nem válogatos, világra jön pincelásokokban és világra jön csilláros szalonokban, de sohasem a becsületese embert tisztelő és szerető emberek lelkében.

Homonnán, amint a lapok nemrég megírták, egy orvos fiatal szép feleségét támadta meg a bestia pletyka. A szegény, hülsennek mondott asszony nem tudott védekezni, mikor mindenki tudott a hülsenégeről, bár ő maga ártatlan volt. Mit tett tehát a homonnai orvos felesége? Miután egy levélben szívéhez szóló, ósziene hangon tett bizonyosokat írtta lelkéről, a mérget ivott és meghalt. A férj, a kövcsülésben lévő szimpatiikus orvos lelkére veszi a vádat, hogy ő kergette halálba az asszonyt. Pedig nem ő hájszolta, hanem a pletyka, amely addig földözte áldozatát, míg a halálba zavarta, hogy aztán a másikkra vessse magát.

A férj nem bírta sokáig; miután őt is kergette a pletyka, a keserűség fegyverét adott kezébe, agyonlötölte magát az ártatlan feleség sírhalmán, maga után hagyva egy gyönyörű kis leányt, apátlanul-anyaátlanul. — Ez a tragédia nem paratlan. Volt több ilyen, lesz több ehhez hasonló. Ideje volna, ha a társadalmunk luga laknna. Mely orvos kézzel, első fegyverekkel verné le a föl-föl burjánzó mérget ennek a gyalázatos betegségnek.

Amíg a pletyka áldozatát hantolják és a sajátoköz részvét babéroközorát helyez a koporsókrá és az áldozatokat addig sajátjuk, amíg egy újabb pletkát nem hallunk, addig mindig lesz pletyka. Egyedek mérget itat, a másikat sokszor örökre megbégyélik.

Ha azonban erőss fegyverekkel küzdenék elene, hova-tovább több ezer család bekéjét biztosítjuk. Ennek az ideje régen itt volna.

borgó óceánunk láttam, melyben mindenféle szárnycsodálatok hemzsegték, nyargaltak örült vitalgással, repültek, usztak s kajánul rányögörogáltak, mintha mondták volna: no hires, most keress, ha tudsz, most löj!...

Odakünn szél sivitott, a csenevész fák ágait egymáshoz verte s az égen ámos felhőket hajított. Egy perchez előtűnt a hold. És sápadt fényénél megpillantam a szörnűy kaszást... Ott járt felem leplelben föl s alá az udvaron. Egy-egy ajtón elment, meg csak visszajött. Most egyszerre a mi szobánk felé tartott... Belibbott az ablakon, odaállt a szomszédom ágya elé s könyörtelenül feléje suintott...

Aztán a másíkhöz fordult: Holnap érde jövök! Fel szemével rám is kacsintott... Brrr! Az orvos föl sietve be az ajtón, szeme közé kacagva elittint a halál...

Lázás álom nyomott el s reggelre arra érredtem, hogy szomszédomat mogorva, közömbös arcu emberek fehér lepedőbe gönyölve burcolják kitél. András és felesége zokogva kísérték.

Másik társam is végít járta már. Onozás is csakhamar benyitott a részvét, valami cilinderes, monoklis, orfeumbajszu ficser képében. (Angela nővér azt mondja, hogy unokaöccse a tisztelendő-átának.) Az nem sokat tekerizottam. Míg a szegény páter iszonyu kinokban, önkívületben vonaglott: az idegen, mintha a jeges tenger víze csergedése ereiben, hűdelvettel vánkosa alá nyult s tárcáját kúrta, szó nélkül távozott.

Mindjárt utána jött a Halál, őt követtek a lepedős emberek. Csak a sirató nem jelentekett...

En mindezek után is a magam lábán jöttem ki, — igaz, hogy öt hét múlva, — s Nimródra mondom, meg az idén elejtem a jubilitás ötvenedik macskót!

Egyről-másról.

(Jelenetek a csendőrségen.)

A hivatalos titkoba be nem avatottak nem is tudják, mennyi apró tragédia játszódik le a csendőrség komor falai között. Olyanok, amelyekről csak a krónika-író szokott néha-néha megemlékezni.

Ez is azok közül való.

Egy kísértésből, csinos asszonyka lép be a csendőrség hivatalos helyiségébe. Földközli sáras között zokogja el a panaszt:

Megbántott, durván megsértett, pedig mindent megteszek, amit csak kíván tőlem.

— Ki az a garázda ember? — kérlik.

— Az uram. Tessék vele igazgítani az ügyemet. Mert így nem bírom ki vele. Nem élet az enyém mellette, csak kin, szenvedés. Tessék ide rendelni.

A hivatalos időzöre megjelent a férj is. Napbaráti, magas ember, hatalmas megnőtt kereszt tenyerekkel.

— Mi baja van velem ennek az asszonynak? Hogy én megbántottam? Tagadom. Egy újjal sem nyultam hozzá.

— Nem is nyultam hozzá, — szólótközbe az asszony, — leszedte rólam a keresztvitet, annyira szidalmaztam.

— Hát az is baj? — csodálkozik a férj.

— Báj hát. Inkább vert volna meg egy botal, törte volna össze a csontjaimat, csak ne szidott volna engem, meg az édesanyámat.

— Ejnye, ejnye, — csodálkozik még jobban a férj. — Hát jobban szereted, ha szidás helyett megverlek?

— Jobban. Mert ha megver, csak a testem fáj, de a szidástól a lelkem is.

— Hát igazán jobban szereted, ha megverlek? — kerdi újra a férj, mintha nem akarna a fiteinek himni.

— Nem.

— No ne sirj, lelkem, — szól a férj dékületény hangon és megfogja a menyecske kezét, — ezután majd úgy cselekszem...

II.

Kék is, meg piros is volt annak a menyecske-kének az orcája, aki tegnap szörnyen fenekedett a férjére a csendőrség előtt:

— Nagyon megvert az uram egy kis pletyka miatt! — panasolta felindulva.

— Hát aztán akarja, hogy becsukjuk érte?

— Nem én kérem, hanem csak azt akarom, hogy hívassék ide s mondják meg neki, hogy ha még egyszer hozzám nyúl, úgy képen törölöm, hogy szikrázik bele a két szemem.

— Nem kell azt mondani lelkem, hanem meg kell tenni, — mondták a kardszkodó menyecskek.

Az asszonynak nem kellett több, nagy dirrel-durrall elisietet a csendőrségről. Egy óra múlva visszakerült, amgy katonásan összevagya a gyenge bokáját s nagy hangon megszólalt:

— Jeletem alásan a járásörmester urnak, meg történt.

HIREK.

A bíróság előtt.

Megirtuk, hogy lapunk 1907. nov. 24-ikei számába Czigany Mihály novai pékmeister egy nyilatkozatot tett közze Halász Zsigmond ügyvéd irók ellen, amelyben elmondja, hogy Halász foglaltan címek felhasználásával Doctor juris ügyvédnek és ügyész megbízott társnak adta ki magát s mivel nem az, közönséges szedgelő. Bár a lap összes példányait meg a megjelenés előtt megvásárolta Halász, egy-két példány mégis kikerült a nyomdából s ezt az egy-két példányt meg szombat esté többen olvasták a városban. Halász perre vitte a dolgot, feljelentvén rágalmazást és becsületésért Czigany Mihályt, mint a nyilatkozat aláíróját is dr. Chikló Sándor ügyvédet, mint a nyilatkozat értelemszerű szerzőjét.

Igy került az így a zaugerszergő kir. törvénytés elé, mely e nő 23-ára, hétfőre tette ki a főtárgyalást. A tárgyaláson dr. Fritz Jozsef bíró elnökölt, Chikló védelmet dr. Berger Béla ügyvéd szolgáltatta, Halász ügyvédje pedig dr. Grünwald Samu volt.

Czigany Mihály vádoltot elmondja, hogy neki egy pere volt Halással. Halász legazemberet

ránéccal barázdált homlokán az első ember, s remegő hangon szólította a beteget:

— András vagyok, az édes testvéröcséd, ömszerm-e Mihály bátyám?

— En még a hitos felesége, a Juli, — börtorkodott az asszony.

— Mink még a rokonyok vónának, — hangzott hátrábé.

A beteg felnyitotta szemét, homlokáról halálos verejték csurgott.

— Igen... Hát... mit, mit akartok itt... mit háborgatok engem?...

Kinos esőd, a látogatok egymás túljáit cibálták.

Szólt vegre András: — A vejröndöt iránt, bátyám...

A beteg felakart ülni ágyában, de visszahanyaltó vánkosára.

— Igen... az megvan, — szólt töredezve, — a közegyzővel van Szegeden. De ti ne várjátok semmit... én nem nektek gyűjtöttem, nem nektek spóroltam... én szentegyházamnak, hazámnak, a társadalm szegényeinek, nyomorultjainak. Nektek adott az isten anyát, amennyiből szépen megélhettek, adott erőt, egészséget... éretétek be vele... távozotok bevével...

A rokonnak látható boszankodással epárolgott, András azonban az ágyánl maradt feleségével.

A vejröndötől többé szó sem esett. A testvéri szeretet fészta érzése diadalmaszkodott a földi kapzsi vágyadosokon ez egyszerű emberek szívében. Dedelegő, gyömed szavakkal kezdőzködtek a beteget. Nem esné-e valami jó neki? — Juli asszony föléves leveget veti elő a kosárból. De a beteg többet nem felelt.

Mindjobban örögült az este, lizám egyre nőtt. A menyezetet tengeteg eröndök, majd há-

és kidobta az iradóból. Még aznap ő (Czigány) megjelent dr. Chikó ügyvédnek, aki rábeszélte, hogy tegye újságba a dolgot. Neki nem volt erre penze, de az ügyvéd megis közzétevelte. Nem ő írta a nyilatkozatot, hanem Chikó segédje. Ő jóformán nem is tudja, mit tartalmaz a nyilatkozat. Ő előtte nem adta ki magát ügyvédnek Halász.

Dr. Chikó másodrendű vádlott azt vallja, miszerint ő csak ügyvdi köztelenségét teljesítette. Önla megjelent Czigány és panaszokdót Halász ellen. Ekkor ő ajánlotta, hogy tegyék újságba a dolgot. Czigány nagyon talalta ezt, tehát ő közvelte. Tagadja, mintha Czigány nem tudott volna a nyilatkozat tartalmáról.

Majd a tanuallomásokra került a sor. **Bronner Lipót** pákai kereskedő jelenlott dr. Chikó iradáiban, mikor a dolog történt. Emlékszik rá, hogy Chikó ajánlotta az újságba-tekvészt, de Czigánynak erre penze nem volt. Chikó ekkor azt mondta, hogy a pénzét né a bíróságon, de az újságba bele kell tenni. Chikó még azt is mondta Halászra: „Ezt a zsidót kiüldözöm Lendváról!” A nyilatkozatot Chikó diktálta és egyik írónk írta.

Levart Jakab, **Levart Jakabné** alsólendvai és **Klein Jakab** novai lakosok ugyanezt vallják. **Czigány Etel** novai lakos nem sokat tud az ügy felől. Hogy a törvényszék elé kerültek, annak egyedül Chikó az oka. Nekik eszébe sem volt nyilatkozni.

Milhofer Henrik írónk azt vallja, hogy a nyilatkozatot ő írta, Chikó pedig diktálta. A nyilatkozat tartalmáról tudott Czigány, sőt azt meg is akarta tolni. Ő vitte el a szerkesztőségbe a kéziratot, a közlést pedig Chikó adta neki.

Sosorvári Gyula ügyvédjelölt elmondja, Czigány hogyan keltet Halász ellen, mire Chikó jóindulatlag ajánlotta neki, hogy hozza nyilvánosságra Halász cselekedetét. Ez meg is történt. Czigány nagyon jól tudta a nyilatkozat tartalmáról.

Balkányi Ernő lapkiadó elmondja, hogy a nyilatkozatot Milhofer hozta a szerkesztőségbe, Milhofer a közlényét díját, 10 koronát mindjárt lefizette. Szombatban délután kinyomták a lapot, de szétküldésére már nem került a sor, amennyiben szombatban éjjel Halász az összes példányt megvette.

Oszeszyly M. Victor szerkesztő: A kéziratot Milhofer hozta, 10 koronát fizetett érte. Ha jól emlékszik rá, Milhofer maga is mondta, hogy a nyilatkozatot Chikó tette közzé. A kézirat alatt Czigány neve volt, mint tanuk Chikóknak két alkalommal írta alá. Joga volt közzétenni a nyilatkozatot, mivel ez a törvény is megengedi. A felelősség a nyilatkozat aláírójára hárul. Folytatás-képpen elmondja, hogy ő aznap délután tekvő beteg volt s az újság egy példányát a vele egy háznál lakó Murányi rajztanár néni szombatban olvasta. Murányi a nyilatkozatra felhívta Halász anyósának figyelmét s őt (Oszeszyly) késő este tekeresték Halászké, de a lapot nem adta oda.

Murányi Kálmán rajztanár olvasta a lapot, elmondta Halász anyósának a nyilatkozat tartalmát s midőn Halászké tette a lapot kérték, ő a szerkesztőhöz utasította őket.

Mandelbaum Mór kereskedő jelen volt, midőn Halász szombatban éjjel megvette az összes példányt. A nyilatkozatot ő is olvasta.

Szigeti Ignác magántisztviselő szombatban este az utcán olvasta azt a lapot, amelyben a nyilatkozat volt. Balkányi egyik könyvtárolója mutatta neki.

Ezzel a tanuallomások befejeződtek.

Dr. **Berger Béla**, Chikó védője bizonyítja, hogy Halász részolgalt a szédelőgizere. Halász mindenmit mint ügyvéd szerepelt, erre sok tanu van, akiket egy újabb tárgyalásra beidézni kér.

Dr. **Gránwald Samu**, Halász képviselője jogi szempontból ellenzi a bizonyítást, melynek szerinte — helye nincsen.

Dr. **Gránwald** beszéde után a bíróság felüggesztvén a tárgyalást, visszavonult, hogy a bizonyítás felett döntönsön.

A jelenlévők felszült várakozása közben hir-

dette ki az elnök a bíróság határozatát. A bíróság elrendelte annak bizonyítását, miszerint Halász tényleg használt-e hamis címeket a tárgyalást ügyelőre befolygató. Az összes iratokat a vizsgálóbíróhoz tették át.

Az ügy érdekesebb része tehát meg hátra van.

— **Baranyay Kálmán** meghalt. Városunk régi polgára s egykori főjegyzője, Baranyay Kálmán pénteken délután meghalt. Fato túrként terjedt el a városban ez a szomorú hír és mindent mely megdöbbenést keltett. Baranyay Kálmán egyike volt azon embereknek, akik jószívűekkel, bürgő tevékenységgel, igazságos eljárásukkal csak bámulatot, jóbarátokat és tisztelőket szereztek maguknak. Az ő működése által tejedőtt valamivé ez a város, mert Baranyay főjegyző célul tűzte ki, hogy Alsólendvát a modern haladó városok mívójára emelje. Ez nagyrészen sikerült is neki, mert városunkban számtalan olyan alkotás van, amelynek kezdeményezése és kivitelezése az ő névhez fűződik. Hosszu éveken át a járásbeli jegyzők egytelének elnöke volt, amely egyelőre színtén sokat köszönhet Baranyay munkásságának. — Baranyay utóbi időben gyakran betegeskedett, minem pénteken délután 3 óra körül — forron szerető családja körében — megváltozott szenvedésével a halál. Ma, vasárnap délután fél 4 órakor temetik.

— **Katolikus népgyűlés.** Vasárnap délután, minden előzetes reklám nélkül, az intelligensség elemek teljes távolmaradásával, valami „Katolikus Népszövetség” cím alatt működő néppárti társaság gyűlést tartott városunkban, a templom mellett. Isten. A gyűlésre dr. Nyáry Béla orsz. képviselővel lejtett Szemesváry György néppárti képviselő, aki a gyűlés folyamán keszvényes kijelentéseket hullatott a szegény katolikus néperet, a kiket a más felekezetbeliek lépten nyomon, usonaltan üldöznek, bántalmaznak, sértenek. A képviselő ur azután hamarosan kiféjtette, hogy bizony koronák leszurkolása mellett szervezkedniök kell az üldözött (?) katolikusoknak a más felekezetbeliek támadásaival szemben, de azt ellelejtette — vagy nem is tudta — megmagyarázni a képviselő ur, hogy tulajdonképpen melyik is az a felekezet, amely földözi a katolikusokat és vajjon nem-e mindig a katolikusok azok, akik szerencét megfeledeznek a más ember válására iránt tartozó felelősségre? — Beszédbe nem keletté valami nagy hatást, ami legjobban bizonyít az, hogy nem egy törték magukat az emberek a Népszövetség után, amely Szemesváryi szabályok kihányozta — sok mindent nyujt, de értéket semmit. Beszél még dr. Nyáry Béla és Tóth Sándor lenni-plebános. A gyűlésből kifolyólag üdvözli tájiraot küldtek István Vilmos szombathelyi megyespüspöknek, herceg Esterházy Miklós geygurának és Rakovszky István néppárti képviselőnek. — Hasonló gyűlés volt vasárnap Lentin, Rédcisen és Kerkaszentmiklóson is.

— **Szineszet.** Szilágyi Dező szingagzató, aki társulatával az idő szerint Kaposvártól működik, az iránt folyamodott Zalaegerszeg város hatóságához, hogy 1908 április 18-ától május 10-21-ig terjedő időre adjon engedélyt előadások tarthatására. Szilágyi a cs és ír. 76 gyalogezred zenekarárt szerezte az előadókhoz.

— **Az Orvosok Országos közgyűlése.** A helybeli Iparos Orvosok vasárnap délután tartotta az évi közgyűlést. Hegedűs Sándor meletyója után Tóth Gyula jegyző tette meg jelentését az elmúlt évről, majd Biller Albert egyelőre pénztáros a pénztár forgalmát olvasta fel. Határozatban met, hogy az Iparistelekt átirátát a fuozionálts ügyében nem fogadják el, hanem megbizák a választmányt, hogy legyen fel a Körnek egy megfelelő lakást és azt szerelje fel biliárd-, játék- és olvasó-asztallal és a szükséges tárgyakkal. — A régi tisztviselőknök köszönetet szavaztak tevékenységükért, Horváth Lajos tag indítványára pedig Pataky Kálmánt örökös tisztelőbeli

előnöknek választották egyhangulag. — Az új tisztikat így alakult meg: Elnök Pollák Emil, I. alelnök Hegedűs Sándor, II. alelnök Schwarcz Károly, házelnök Tivadár Ferenc, jegyzőknök Nemeth Sándor és Horváth Lajos, könyvtárosnk Tóth Gyula, pénztárosnk Biller Albert. Választmány: Báder Hermán, Gombosy István, Farago István, Wolf József, Oszeszyly M. Victor, Waltersdorfer Henrik, Schmiéd Ignác, Tóth Pál, Jandrosovich Ferenc, Simkó János, Török Sándor és Sipos Lajos; pótlóknak: Wendl Károly, Varga Mátyás, Köller Ferenc, Andruscs Lénárd, Milhofer Henrik és Párm Ferenc. Számvetésigálók: Csizsek Károly és Andruscs Lénárd. Szólgá: Nagy Ferenc.

— **Az állásnékülékért.** A közfelfüggesztési miniszter koraat hivatott szét a tanfelügyelőkhöz, amelyben felhívja őket, jeleiknek be tanfelkint, hány okleveles tanító van állás nélkül, azért, hogy azok a működő tanítók betegségek esetén helyettesként alkalmazhatók legyenek.

— **Öngyilkos uriaszony.** Deutch Ede pusztamagoródtal mafontalajdonos 32 éves neje maratógort ivott, majd pedig a kutya vette magát. Mire ráakadtak, halott volt. Öngyilkosságának oka: elutnáság.

— **Tűkatasztrófa a szőlőhegyen.** Borzalmas és könnyen végzettsé válható kadsztrófa történt keddre virradóra az alsólendvai szőlőhegyen. — Özv. Krápec Istvánné izsakok lakosnka a Szentháromság-hegyi hájlekában lakott Vucskó István 67 éves beltánci illetőségű cseled. Vucskó heffon este mielőtt lefeküdt, tűzet rakta a kályhájában, amelyben már évek óta nem égett. Alvás közben egy szerrre aratá elbredt, hogy a szoba felé fordult, nehézfűzőt, a preszhaból pedig pattogás hallatszik, mintha valami égne. Kirohant a preszhabra és ekkor látta, hogy már az egész helyiség lángban áll. Menekülnie nem lehetett az égo házból, mert az utat elzárta a tűz, az ablak pedig, amelyet szabadon hagyott, vitások volt. Vucskó odaült az ablakhoz és kétségbeesett hangon segítségért kiáltozott. A réms kitalásokra felebrét a közömben lakó Simonka József, ki átlátva a helyzetet, szekerét ragadott és azonnal szietelt a szorongatott Vucskó segítségére. Simonka a szekerével elvágta az ablak rászacátát és ki-húzza a már akkor veszedelmesen oshoggett embert. Vucskó a kezén, lábán, a preszhabon és nyákn szenvedett igen súlyos égési sebeket, mint Simonkának a keze égett meg könnyebben. — A tűz oka még nincs teljesen kiderítve.

— **Családi idill.** Mindenféle szerelmek vége szofolt lenni. Ez körülbelül holt és bizonyos. De hogy fel esztendő alatt annyira elpusztujt minden illüzió, mint Szirmai István napszámás és derek élők párja esetében, ez már mégis a ritkább esetek közé tartozik. A férfi — az asszony állítása szerint — kártárs és lump, az asszony pedig — ezt meg a férj mondja — szivesen áttelepett a szent házasság sóvényen. Emiatt mindennapos volt a perparvat, a veszekedés, verekedés. Röpöködték a titulusok, néha a székek is, a minap pedig bicskára került a sor. Es az asszony maradt a győztes, aki nagy hatalmas sebet ejtett az urán, de azért szarazon 6 sem vitte el, mert az arca végig van hasítva egy bicska vágással. Parbat után a felek kibékültek s egymást apólják.

— **Koholt hír.** Tegenapolt az hír terjedt el városunkban, hogy Csaplovics József helyettes bírónk Radkersburgban elő fia mellé lohte magát és meghalt. Most a fiu egy levelet maga cátólja meg a hirt s írja, hogy esze ágában sincs öngyilkossá lenni, legkevésbé pedig meghalni. Eszerint a hír koholt.

— **Nincs többé játékos?** Rosszul mennek az izletek, sőt mi több, pangának, amely jóhángzás szót még néhány éve nem is ismerék, most pedig már minden ügy „pang,” mint egy citera. De a legnagyobb meglepés, hogy már a sors, a szerencse is pang, már az is rossz izletté vált, hogy „minden második sorsjegy nyér.” A börzét

FREYER LIPÓT

fűszer-, csemege-, norinbergi-, diszmű-, porcellán-, üveg-, játék-áru és uridivat kereskedése

ALSÖLENDVÁN.

A n. érd. közönség b. tudomására hozom, hogy Alsólendván, a Főuton, Ivánics-féle házbán 17 év óta fenálló üzletemet

Midőn ezt a n. érd. közönség szives tudomására adom, biztosított őt áruim jószágáról és az áruk előcsóságáról, mely lehetővé teszi, hogy előrsndőtt fővárosi cégekkel kiállom a versenyt.

uj árukkal felszerelve és kibővíve, március 28-án saját házamba (Főut, régi Koutnyek-téle ház) helyeztem át. — Teljes tisztellelt

Freyer Lipót.

érte ez a meglepetés. Az osztályorszátek részvényei a budapesti börzén tíz koronával estek és a börze emberei konstalták, hogy ez azért van, mert a nép nem bizik már a szerencsében, nem játszik többé a sorsjátékokon, még pedig nemcsak az osztályorszáteket, hanem egyáltalában semmi fele sorsjátékot. Hát ideje is lesz már, hogy vegre-válamára észere térjen.

— **Nagy tűz egy üzletben.** Nagykanizsán, a vasuti-utcában levő Kaszti Jakáb divatru üzletben nagy tűz pusztított kedden este. Hír szerint az üzlet bezárások megrakták a kályhát, amelyből szikra pattant az áruk közé s így keletkezett a veszedelem. Mire észrevették, csaknem az egész üzlet leégett.

— **Freyer Lipót városunkban,** de az egész vidéken is elnyomva ismert fűszer-, csemege- és divatru-üzletét saját házába, a Főútcán levő volt Koutnyek-féle házba tette át. Az üzlet, mely előbbi igénytelen helyiségekben is kiült csinja és tisztasága által, az új tágas s a kor igényeinek megfelelő helyiségben imponáló; esti világításában a ragyogó tisztasága s nagy szakértelemre valló üzlesterrel berendezett üzlet nagyszerű kirakataival, pazar fényű magnezia-lámpáival az egész utcának nagyvárosi jellegét ad. Kívánjuk, hogy a vevőközönség részéről tapasztalt mellán kiérdemelt bizalmat az új helyiségben is teljes mértékben bírja.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Zsupán József, egy jómódú nagykúti gazdamber, akit mostanában nagyon elkeserített az, hogy éppen azok akarják törkéntréni, akikkel egykor ő jött tét, — rettenetes módon vettét véget életének. Egy nagy konyhakést a mellére illesztett, aztán egy balta fokával markolatig a testébe verte. Előzőleg egy dezsát tett maga elé, hogy abba folyjon a vére. A szerencsétlen ember rövid idő alatt elvérzett.

— **Vonat által történt elütés.** Folyó hó 23-24-ike közötti éjjel a 204. számú gyorsvonat Seidl Ferenc azaszentjakabi 75. számú pályator nejt az órház előtt szofalgálatljesítés, illetve a vonat fogadására alkalmával elütötte. Azonnal meghalt.

— **Falusi csendélet.** Kiss Ferenc utbiztos, felsőlakosi lakás panaszt tett a helybeli csendőrségen, hogy folyó hó 21-én este ablakát ismeretlen tettes beverte. Kiss a merénylőre forgópisztolytal ráölt, de nem találta. A gyauu Kissnek

egy ellenségre, Kulcsár Vendel ottani legényre irányul, kit a bíróságnál fel is jelentettek.

— **Ne bántsd a másét.** A múlt hetek egyik szombatján Zagracec István renkösi baromfikereskedő áment Gumlicára, hogy baromfit vásároljon. Gumlicán bement Ribarics János korcsmájába, ott inni kezdett, miközben szemet vetett a pénzére a korcsmában tartózkodó Kovács István büntetett előleltyén s elhatározta, hogy kirabolja a baromfikereskedőt. Zagracec később bement az istállóba és ott lefeküdt. Javában aludt, mikor belopódzott hozzá Kovács és a tárczában levő 250 koronát magához véve megszökött. Másnap bejött Alsólendvára, itt orált mondon költözni kezdett, úgy hogy mire visszaért a falujába, alaposan beruggott. De a diésősg nem tartott sokáig, mert a csendőrök hamarosan elfogták s gondoskodtak a kifözánításáról. A lopott pénzből 180 koronát megtaláltak nála.

— **Szerelmi dráma a büntetőben.** Nagykanizsának szenzációja volt vasárnap. Egyik Rákóczy-utcai nyilvános házban Zseder József 21 éves kerteslegény agyonölte szerelmest, Gabriel Margit 18 éves perditit, azután magát lölte meg. A leány nyomban meghalt, de a legény nem ölte meg a golyó, mire zsebkészt a mellébe döfte. Halálos sebbel vitték a kórházba, ahol a rendőrség kihallgatta. Azt vallotta, hogy nagyon szeretett egymást s mivel nem lehettek egymással, elhatározták, hogy közösen megnálnak.

— **Tüz Csentén.** Múlt héten Csentén tűz pusztított, mely ifj. Vida János házát émesztette fel. A tűz Vida gondatlanságából keletkezett.

— **Elfogott cigányok.** A csendőrök a héten 4 cigányferfit és 1 cigányasszonyt adtak át a szolgabírósnak, kik Redics kórnyéken több törvénybe ütközö kihágást követtek el.

— **Kuruzslás.** Szinte csodálatos, hogy népünk még mindig hisz a kuruzslókknak, holott elég szomorú példa mutatja, mily veszedelemben kerék helyett az „ezerjótű” féle ketes manipulációra bizza testi épéséget. Legutóbb a Csáktornya melletti Gyümölcshegyen történt, hogy Zselyesnyák Katalin, egy áldott állapotban levő asszony orvosi segítség helyett egy ismert kuruzslóhoz fordult, aki olyan „szakértően” kezelte, hogy a szegény asszony csakhamar elpusztult. A kuruzsló Bakács Józsefet a csendőrség vette pártfogás alá.

Gazdák figyelmébe!

A Mútrágya Értékesítő Szövetkezet

Budapesten

helyi raktára és képviselével

Polik Lázár céget bízta meg.

Superfoszfát

Tomasialak

Szólótrágya compositio

mindenkor kapható.

GRAMOFONOK

és gramofon-lemezek legelőcsőbb beszerzési forrása

MAYER ÖDÖN

óras és ékszerész üzletében Alsólendván.

Képviseleje: **ODEON**
COLUMBIA
FAVORIT lemezeknek

— Lemezek mindkét oldalon bejászva. —
Kis lemez K 240 Nagy lemez K 5—

Legújabb felvételek állandóan raktáron, például

Varázskeringő, Budapest éjjel

stb. — Vidékre műsor bérmentve. Óra- és gramofonjavítás jutányos áron.

Olcsó jelzalog kölcsönt

4 1/2 — 4 3/4 kamatláb

mellett leggyorsabban folyósított, fennálló terhes tartozást legelőnyösebben konvertál

Mesterházy Gedeon

pénzügyi és gazdasági irodája

SZOMBATHELYEN.

Jelenleg Alsólendván, a Deutsch-féle vendégloben bővebb felvilágosítást nyujt Kánya Gyula hivatalnok.

Eladó ház.

Alsólendván, a Baross-utca 144. számú lakóház szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítás nyerhető Károlyi Jánosnál helyben.

Alsólendva látképe

dupla képeslap-alak, gyönyörű, husz színben nyomva, művészi kivitelben kapható Balkányi Ernőnél. — Darabja 24 fillér.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Állat a legújatnyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cseplőgépek, löhere cseplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, repavágók, kukoricamorzsolók, darálók, órlómalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

